

RIPPIKOULUN TURVALLISUUS

Infoa rippikoululaiselle ja hänen huoltajilleen
rippikoulun yhteisistä periaatteista sekä toimintaohjeista

Turvallisuus on yhteinen asia

Turvallisuus on yksi rippikoulun onnistumisen perusedellytys. Se kattaa alleen fyysisen-, henki-
sen-, hengellisen-, sosiaalisen-, emotionaalisen- ja seksuaalisen turvallisuuden. Yhteisten peli-
sääntöjen tarkoitus on luoda turvalliset puitteet sekä mahdollistaa nuorelle ikimuistoinen ja hyvä
rippikoulukokemus. Vastuu rippikoulun turvallisuudesta on yhtä lailla seurakunnalla, kodilla
kuin rippikoululaisellakin.

1. Seurakunnan vastuu (ohjaajien vastuu)

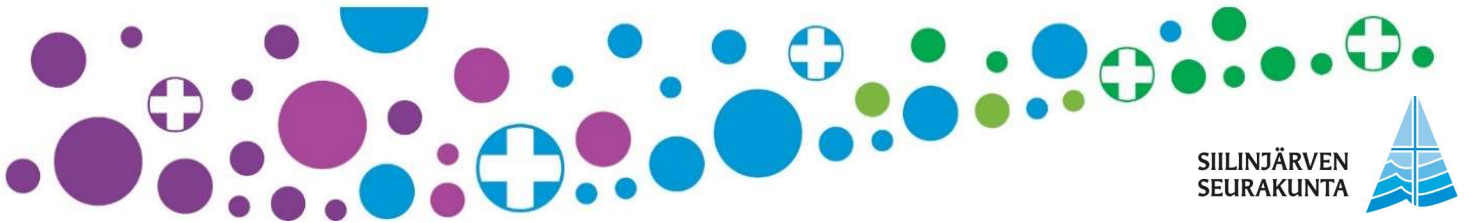
- Antaa rippikoululaiselle ja hänen huoltajalleen tarvittavat tiedot rippikoulun turvallisuudesta, -periaatteista, -aikatauluista, -sisällöstä ja -toimintaohjeista.
- Vastata turvallisuudesta koko rippikoulun ajan.
- Kokoontumisten turvallisuudesta vastaa oman ryhmän ohjaaja, tai erikseen nimetty ohjaaja.
- Rippikoululeireillä, päivärippikoulussa ja retkillä on nimetty turvallisuusvastaava sekä varaturvallisuusvastaava. Jokaisesta leiristä ja retkestä laaditaan turvallisuusasiakirja.
- Ohjaajien on voitava luottaa siihen, että jokainen haluaa toimia yhteisen viihtyvyyden ja turvallisuuden hyväksi.
- Rippikoulua järjestettäessä seurakunta on palveluntarjoaja, jota koskee kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettu laki (75/2004).

2. Huoltajien vastuu

- Keskustella nuoren kanssa jo kotona rippikoulun turvallisuudesta ja pelisäännöistä.
- Antaa riittävät tiedot rippikoululaisesta ja hänen terveydentilastaan, jotta seurakunta voi vastata hänen turvallisuudestaan rippikoulun ajan.
- Tietoja kysytään osallistujakortissa, jonka tiedot ovat luottamuksellisia ja tulevat vain rippikoulun ohjaajien tietoon.
- Toimivan yhteistyön takaamiseksi nuorella tulee olla aikuinen yhteyshenkilö, johon voidaan tarvittaessa olla yhteydessä rippikoulun aikana.

3. Rippikoululaisen vastuu

- Sitoutua annettuihin periaatteisiin ja toimintaohjeisiin rippikoulun aikana.
- Saattaa ohjaajien tietoon, mikäli havaitsee kiusaamista tai muuta epäasiallista kohtelua rippikoulun aikana.

Turvallisen tilan periaatteet

Rippikoulu on syrjinnästä ja kiusaamisesta vapaa vyöhyke. Valtakunnallisen Kirkon *Turvallinen seurakunta* -ohjeistuksen mukaan turvallisemman tilan toimintaa ohjaavat seuraavat lähtökohdat, myös rippikoulussa:

- Avoimuus ja ennakkoluulottomuus ihmisiä ja asioita kohtaan
- Kunnioittava puhumisen ja olemisen tapa
- Yksilön henkisen ja fyysisen tilan varjeleminen
- Kysyminen -ei oletaminen
- Puuttuminen epäasialliseen toimintaan
- Kannustava ja rohkaiseva vuorovaikutus

Jokainen sitoutuu seuraaviin periaatteisiin rippikoulun aikana:

- Ilmaise näkemyksesi avoimesti ja rehellisesti
- Arvosta keskustelukumppaniasi
- Kuuntele ja pyri ymmärtämään
- Älä vie keskustelua henkilökohtaisuuksiin
- Kunnioita ilmaisunvapautta
- Tarkista tarvittaessa omia näkemyksiäsi

Yhteiset toimintaohjeet

Vakuutukset ja vastuut

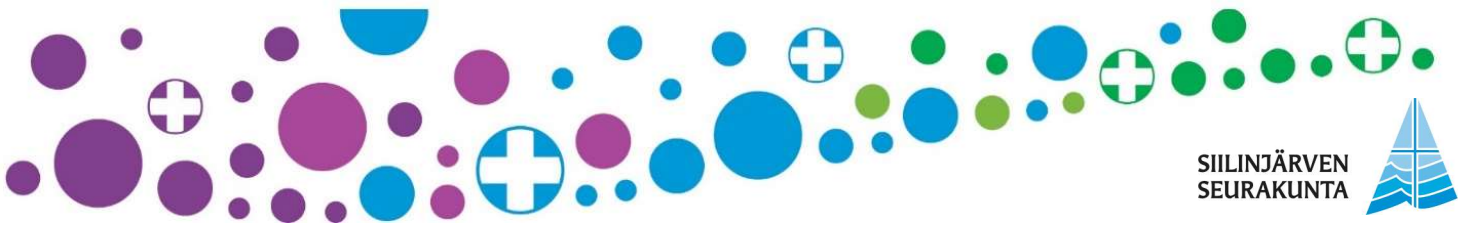
Siilinjärven seurakunta on vakuuttanut rippikoululaiset tapaturman varalta. Pienet loukkaantumiset hoidetaan rippikoulussa, muussa tapauksessa otetaan yhteyttä huoltajaan. Huoltajan tehtävänä on käyttää nuorta tarvittaessa lääkärin arvioitavana.

Seurakunnalla ei ole erillistä matkatavaravakuutusta. Kaikki arvotavara on siksi syytä jättää kotiin. Jos perheellä on kotivakuutus, se saattaa korvata leirillä sattuneita omaisuusvahinkoja.

Mahdolliset sairauskulut, omien tavaroiden rikkoutumiset tai nuoren aiheuttamat tahalliset vahingonteot toisen leiriläisen/seurakunnan/ leirikeskukseen omaisuudelle ovat nuoren ja huoltajan vastuulla.

Tupakointi ja päihteet

Siilinjärven seurakunnan rippileirit ja päiväriparikokoontumiset ovat savuttomia ja päihteettömiä. Seurakunnissa noudatetaan 1.10.2010 voimaan tullutta tupakkalakia. Kaikkien tupakkatuotteiden (myös nikotiiniuotteet ja nuuska) hallussapito on kielletty alle 18 -vuotiailta. Lakia

noudattamalla turvataan yksilön oikeus puhtaaseen hengitysilmaan sekä edistetään tupakoimattomuuden terveydellistä merkitystä. Tupakointi on aina myös paloturvallisuusriski.

Jos nuorella on hallussaan, tai hänen havaitaan käyttävän, tupakkatuotteita/päihteitä, ilmoitetaan asiasta kotiin. Mikäli tupakkatuotteiden/päihteiden käyttö jatkuu, nuoren rippileiri/rippikoulu voidaan keskeyttää. Rippikoulun loppuun suorittamisesta sovitaan tällöin erikseen huoltajien ja nuoren kanssa (ks. tarkemmin kohta: Rippikoulun keskeytyminen).

Päihteiden/huumausaineiden hallussapidosta tai käytöstä ohjaajat ilmoittavat paitsi huoltajalle, myös asian edellyttämille viranomaisille.

Lääkkeet

Rippikoulun ohjaajilla ei ole lääkkeidenjako-oikeutta. Kaikki rippikoululaisella mukana olevat lääkkeet täytyy ilmoittaa osallistujakortissa (myös särkylääkkeet). Myös lääkeaineallergiat on merkittävä osallistujakorttiin.

Rippileirin aikana lääkkeitä on suositeltavaa säilyttää omassa huoneessa lukitussa kaapissa, johon voi kuitata henkilökohtaisen avaimen leirin alussa.

Jos leiriläisellä on käytössä esimerkiksi kolmiolääkkeitä, joita tulee turvallisuussyistä säilyttää valvotusti, asiasta voidaan sopia tapauskohtaisesti leirin turvallisuusvastaavan kanssa. Lähtökohteisesti nuori itse huolehtii säännöllisten lääkkeiden ottamisen ajankohdasta.

Älypuhelimet ja muut elektroniset laitteet

Ellei toisin mainita, puhelinta ym. elektronisia laitteita saa käyttää vain vapaa-ajalla. Työrauhan edistämiseksi ohjaaja voi pyytää rippikoululaisia jättämään älypuhelimet parkkiin yhteisen ohjelman ajaksi.

Leiriolosuhteissa:

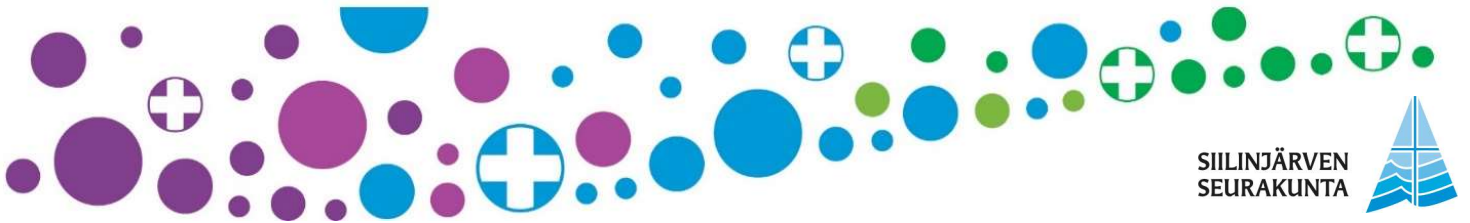
Riittävän unen takaamiseksi puhelimet voidaan tarvittaessa pyytää jättämään parkkiin päivällä tai yöajaksi.

Kovaääniset kaiuttimet suositellaan jättämään kotiin. Mikäli leiriläinen haluaa kuunnella vapaa-ajalla musiikkia, hän voi ottaa mukaansa kuulokkeet.

Päiväohjelma ja hiljaisuus leirillä

Rippikoulussa työskennellään sovitun aikataulun mukaisesti. Leirillä ja päiväriparilla noudatetaan yhteistä päiväohjelmaa.

Jokainen on yksilö. Toiset tarvitsevat enemmän lepoa kuin toiset. Hienovaraisuus toisia kohtaan mahdollistaa riittävän levon leirillä. Leirillä vallitsee yöaikaan kahdeksan tunnin pituinen hiljaisuus leirikohtaisen aikataulun mukaisesti.

Hiljaisuuden aikana valot ovat sammutettu ja jokainen on omassa vuoteessaan. Myös elektronisten laitteiden käyttö hiljennetään. Vain riittävä lepo auttaa jaksamaan ohjelmantäyteiset päivät. Myös onnettomuusriski vähenee.

Rippileirille on palkattu täysi-ikäinen yövalvoja, joka valvoo leirin rauhaa ja turvallisuutta hiljaisuuden aikana. Häätätilanteissa rippikoulun ohjaajat ovat tavattavissa myös yöaikaan.

Energiajuomat

Energiajuomien käyttöä rippikoulun aikana ei suositella. Jos energiajuomien käytöstä tulee haasteita, niiden käyttö voidaan kieltää.

Kuljetukset

Rippikoululaisten turvallisesta leirikuljetuksesta vastaa ammattikuljettaja. Bussissa on mukana täysi-ikäinen ohjaaja valvomassa järjestystä.

Leirin aikaisista kuljetuksista, esimerkiksi sairastumistapauksessa, vastaa ensisijaisesti huoltaja tai muun osallistujakortissa merkitty yhteyshenkilö. Häätätapauksessa rippikoululainen kuljetetaan hoitoon ambulanssilla tai taksilla.

Leirin ja rippikoulun rajat

Leirin alkaessa turvallisuusvastaava pitää yleisen turvallisuusohjeistuksen. Siinä käydään läpi yhteiset toimintaohjeet sekä leirikeskuksen alueen rajat. Leirialueelta poistuminen ilman lupaa on ehdottomasti kielletty.

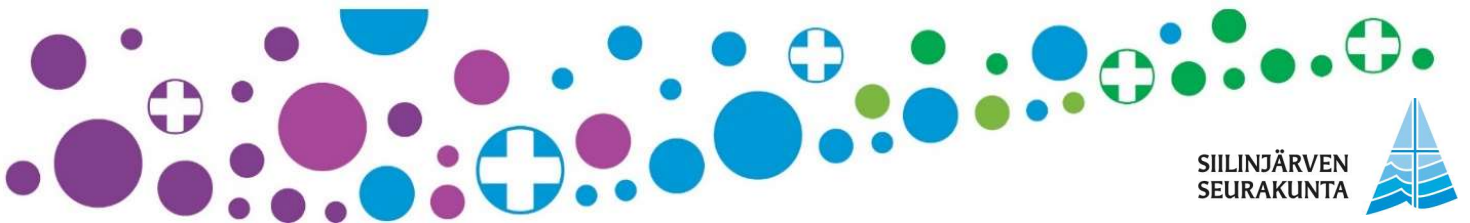
Jos ulkopuolisen tarvitsee tuoda tai viedä leiriläiselle tavaraa leirin aikana, on asiasta aina ensin neuvoteltava turvallisuusvastaavan kanssa. Ulkopuolisia kavereita ei saa turvallisuussyistä kutsua leirialueelle. Häiriötilanteen sattuessa ohjaajalla on oikeus keskeyttää sen nuoren leiri, joka on kutsunut ulkopuolisia henkilöitä leirialueelle.

Muissa rippikoulun kokoontumisissa noudatetaan annettuja ohjeita siitä alueesta, jossa rippikoulun työskentely tapahtuu.

Ensiapu ja sairastuminen leirillä

Leirikeskuksessa on ensiapukaappi, jossa on varusteita leiriolosuhteita ajatellen. Leirillä ei ole jaossa särkylääkkeitä.

Joskus sairastuminen voi yllättää rippikoululaisen. Kuume, vatsatauti tai muu kiputila ovat riittäviä syitä leirin tai yhteisen rippikoulukokoontumisen keskeyttämiseen. Leirillä ei hoideta kuume-

Rippikoulun turvallisuus

potilaita eikä sairaita, joten toipuminen kotona on näissä tapauksissa aina paikallaan. Lähtökohteisesti huoltaja järjestää rippikoululaiselle kuljetuksen lääkäriin tai kotiin.

Sairastapauksessa rippikoulun jatkamismahdollisuuksista neuvotellaan yhdessä nuoren ja huoltajan kanssa. Rippikoulu voidaan suorittaa loppuun myöhemmin toisen ryhmän mukana tai joissakin tapauksissa etätehtävillä. Toisinaan konfirmaation ajankohtaa saatetaan joutua muuttamaan.

Mikäli nuori on vahingollinen itseä tai toisia kohtaan, nuoren leiri keskeytyy.

Kielenkäyttö ja kiroilu

Rippikoulussa edistetään turvallisuutta noudattamalla kohteliaita käytöstapoja. Siksi kiroilu, haukkuminen, nimittely, epäsopeva kommentointi tai muunlainen mielipahan aiheuttaminen toiselle on kielletty. Sekä rippikoulun ohjaajat, isokset että rippikoululaiset sitoutuvat kohtelevaan toisia siten, että he edistävät turvallisuutta ja rippikoulun yleistä viihtyvyyttä.

Leirin keskeytyminen

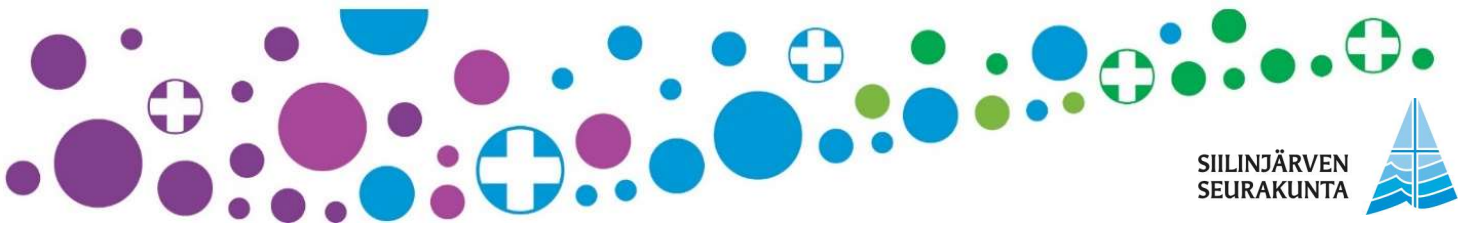
Ryhmänohjaajien tehtävänä on taata koko ryhmän turvallisuus. Siksi rippikoulussa on nollatoleranssi kiusaamiselle. Rippikoulun keskeytymiseen voi johtaa esimerkiksi toistuva epäasiallinen käytös, rippikoulun toimintaperiaatteiden rikkominen, itseen tai toiseen kohdistuva vahingonteko sekä kiusaaminen. Vakava toimintaperiaatteiden rikkominen on esimerkiksi päihteiden tai huumausaineiden hallussapito, lääkkeiden väärinkäyttö, väkivalta, viiltely tai ilkivalta.

Havaitessaan rippikoululaisella epäasiallista käytöstä, ohjaaja pyrkii puuttumaan käytökseen seuraavasti: Huomauttamalla ja kertomalla, ettei sellainen ole hyväksyttävää. Henkilökohtaisen keskustelun avulla: muistuttamalla säännöistä, neuvottelemalla ja kehottamalla. Mikäli rippikoululainen toistuvista kehotuksista huolimatta ei sitoudu ryhmän sääntöihin, rippikoulun keskeytys on mahdollinen.

Leirin keskeytystapauksissa ollaan välittömästi yhteydessä huoltajaan, tai muuhun nimettyyn yhteyshenkilöön -tarvittaessa myös viranomaisiin. Keskeytystapauksessa järjestetään mahdollisimman pian huoltajan ja rippikoululaisen kuuleminen (yleensä puhelimitse), jossa paikalla on rippikoulun turvallisuusvastaava.

Rippikoulun keskeyttämispäätöksen tekee oman rippikouluryhmän vastuuhjaaja, neuvoteltuaan ensin rippikoulutiimin tai kirkkoherran kanssa. Keskeytymistilanteessa yhteyshenkilön tulee ensisijaisesti itse noutaa nuori kotiin leiriltä/ryhmäkokoontumisista, tai joissakin tapauksissa kustantaa nuorelle ja saattajalle kyyti.

Rippikoulun keskeytyessä voidaan sen jatkamismahdollisuuksista neuvotella nuoren ja huoltajan kanssa. Konfirmaation ajankohtaa saatetaan joutua muuttamaan tai tarjota rippikoulumahdollisuutta seuraavalle vuodelle.

Uiminen, veneily ja saunominen

Kesäaikaan rippileirillä Ruokoniemessä on mahdollista uida sekä käyttää kanoottia tai sup-lautaa. Toiminnot tapahtuvat saunomisaikojen ja merkittyjen alueiden puitteissa. Vuorossa oleva täysi-ikäinen uimavalvoja määrittelee käyttöalueen rajat. Kanootilla ja sup-laudalla käytetään aina pelastusliivejä. Turvallisuusvastaava arvioi, onko sää turvallinen vesillä liikkumiseen.

Tytöille ja pojille on omat saunavuorot, tarvittaessa myös kolmas uikkari-saunavuoro (sekasau-na). Rippikoululaisella on myös mahdollisuus käydä yksityisessä suihkussa. Saunoessa noudatetaan yleistä varovaisuutta kiukaan suhteen. Lämmintä vettä käytetään kohtuudella.

Yleinen siisteys, hygienia ja toisten huomioiminen

Rippileirillä jokainen rippikoululainen huolehtii oman huoneensa puhtaanapidosta sekä tavaroidensa järjestyksestä. Lisäksi kaikki yhdessä huolehtivat leiripaikan kunnosta ja yleisestä siisteystä. Jokainen vie roskansa roskikseen.

Kiinteistön, yhteisten tavaroiden tai toisten omaisuuden vahingoittamisesta seuraa korvausvelvollisuus. Tämä koskee kaikkia rippikoulukokouksia. Rippikoulun aikana sattuneista onnettomuuksista, tavaroiden vahingoittumisista ja ilkivallasta on jokainen velvollinen ilmoittamaan ohjaajalle.

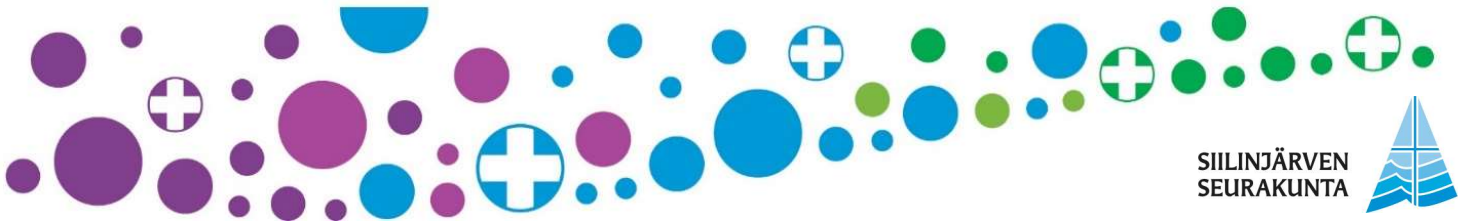
Yksi turvallisuuden ulottuvuus on hygienia ja intymiteetti. Rippikoululaisen on huolehdittava riittävästä peseytymisestä leirillä: hampaiden pesu aamuin illoin, suihkussa käyminen riittävän usein sekä käsien pesu aina ennen ruokailua ja ulkoilun jälkeen. Likapyykeille on suotavaa varata erillinen likapyykkipussi, jota säilytetään tiiviisti, jottei hajut leviä. Leirille on syytä varata puhtaat sukat ja alushousut joka päivälle.

Koska leiriläisten joukossa voi olla yliherkkiä ja allergisia yksilöitä, niin majoitustiloissa ei saa suihkuttaa spray/ponnekaasu-tuotteita, kuten hiuslakkaa tai suihkedeodoranttia. Tämä voi myös laukaista palohälyttimet.

Poikkeuksena hyttys-suihkeet, joita voi varata leirille mukaan kesäaikaan. Hyttys-suihkeita saa käyttää ainoastaan ulkotiloissa.

Yksityisyyden suoja sekä valokuvaus leirillä

Leirillä yksityisyyttä kunnioitetaan siten, että toisen tavaroihin ei kosketa eikä kenenkään kassille tai kaapille mennä ilman lupaa. Huoneet ovat rauhoitettu vain niille, joiden majoituspaikkana

Rippikoulun turvallisuus

ne toimivat. Toisten huoneisiin ei mennä ilman kaikkien huonetovereiden suostumusta. Yleiset tilat ovat yhteistä oleskelua varten.

Rippikoulussa noudatetaan kehorauhaa: toisen kehoa tai pukeutumista ei kommentoida negatiivisesti. Sukupuoli- ja seksuaali-identiteettiin liittyvissä asioissa vältetään olettamista ja pyritään sukupuoli-sensitiivisyyteen.

Rippikoulun aikana kenestäkään ei saa ottaa kuvia eikä julkaista niitä sosiaalisessa mediassa (tai muualla), ilman asianomaisen lupaa. Kun kyseessä on alaikäinen, huoltajalta täytyy olla kuvauslupa. Kuvauslupa kerätään ennen leirin alkamista.

Rippikoulun kokoontumisten aikana jokainen sitoutuu tarjoamaan toisille leiriläisille työskentelyrauhan sekä opettajille opetusrauhan.

Rippikoulun turvallisuusvastaavalla on mahdollisuus tarkentaa sääntöjä tarpeen vaatiessa.